

Forslag til representantskapet i LO i Oslo den 24. mars 2003:

1. mai 2003.

Politisk grunnlag.

Fagbevegelsen - en sjølstendig kraft på venstresida.

LO i Oslo har i flere år understreket at fagbevegelsen skal være en sjølstendig kraft på venstresida. Dette er videreført i 1. mai-arrangementene og innebærer at det politiske grunnlaget gir uttrykk for et sjølstendig standpunkt i de mest aktuelle faglige og politiske spørsmål. 1.mai 2003 er derfor en markering av både aktuelle krav og prinsipielle standpunkter i forhold til samfunnsutviklingen.

Ja til rettferdig fordeling – Nei til en rå og globalisert kapitalisme !

Norsk økonomi er solid, men likevel opplever vi at stadig angrep på velferdsstaten. Forskjellen på rike og fattige øker. I 1986 tjente den rikeste tidelen av befolkningen fem ganger så mye som den fattigste tidelen. Nå tjener den rikeste tidelen elleve ganger så mye som de fattigste. Samtidig kuttes kommunenes budsjettammer og flere og flere ikke lovpålagte tjenester legges ned. Stadig økende bruk av egenandeler på forskjellige tjenester rammer særlig de med lavere inntekter.

Privatisering av offentlig virksomhet, omdanning av offentlig eie til aksjeselskaper og et planmessig arbeid for salg av slike selskaper til privat kapital, svekker den politiske styringen av og ansvaret for velferden. Den høyredominerte Bondevikregjeringen øker tempoet i avreguleringen, konkurranseutsettingen og privatiseringen. Dette blir ofte framstilt som modernisering, men betyr i virkeligheten at store deler av samfunnet settes i revers. Utflytting av statlige institusjoner fra Oslo er et ledd i en strategi for å svekke slike institusjoners kompetanse for deretter å bygge ned offentlig regulering og tilsyn. Et annet eksempel er den pågående avregulering av skoleverket. Regjeringens mål om flere friskoler, fjerning av minstestandarder og overføring av forhandlingsansvaret for lærere fra staten, betyr en alvorlig svekkelse av enhetsskolen. Kontantstøtten er en ordning som blant annet undergraver kvinnenes muligheter til deltakelse i arbeidslivet og finansiering av barnehager. Denne ordningen bør avskaffes. I Oslo er det sittende borgerlige byrådet, med støtte fra Fremskrittspartiet, spydspissen i avregulerings- og privatiseringsprosessen som fører til forfall og nedbygging av tilbudene til byens befolkning. Regjeringens privatiserings- og avreguleringsiver øker tempoet i denne prosessen i Oslo. Det er derfor viktig å stoppe dette med et annet flertall i Oslo bystyre ved høstens valg.

Gjennom lovendringer er arbeidsmarkedet nå avregulert slik at inn- og utleie av arbeidskraft undergraver prinsippet om faste ansettelser. Bedriftene sier opp fast ansatte og bruker innleide i stedet. Formidlingen av arbeidskraft er gjort til et marked for private aktører. Avreguleringen av boligmarkedet og avskaffelsen av den sosiale boligpolitikken har ført til stor mangel på boliger, særlig i Oslo og andre større byer. Den manglende sosiale boligpolitikken og det frie boligmarkedet fører til at særlig ungdommen har små muligheter til å skaffe egen bolig. I Oslo fører byrådets politikk i forhold til salg av kommunale boliger og innføring av markedsstyrt husleie til en ytterligere forsterking av de stadig økende

levekårsforskjellene. LO i Oslo vil på denne bakgrunn arbeide for gjeninnføring av den sosiale boligpolitikken.

I flere offentlige utvalg, som de siste åra har utredet forhold i arbeidslivet, gjennomsys innstillingene av markedsliberalistiske resonnementer. Felles for disse er at de vil fjerne reguleringer som har gitt trygge vilkår og rettigheter for arbeidstakerne. Det borgerlige stortingsflertallets endring av arbeidsmiljølovens overtidsbestemmelser undergraver arbeidslivlovutvalgets arbeid og intensjonene om å skape et mer inkluderende arbeidsliv. Arbeidet med en ny arbeidsmiljølov må videreføre og styrke Arbeidsmiljølovens vern av arbeidstakerne. LO i Oslo avviser enhver svekking av stillingsvernet, retten til å stå i stilling, uthuling av normalarbeidsdagen, og krever overtidsbestemmelsene med tidligere begrensninger og tillitsvalgte rettigheter gjeninnført. Fagorganisasjonenes og de tillitsvalgte rettigheter etter loven må styrkes – ikke minst når det gjelder inn- og utleie av arbeidskraft. En samlet fagbevegelse, og andre grupper som rammes av dagens brutaliserte arbeidsliv, må mobilisere mot ethvert forsøk på uthuling av eksisterende faglige rettigheter. Avreguleringen og frislippet av kapitalkreftene har ført til en stadig øket konkurranse og press i arbeidslivet. Dette øker stresset, noe som fører til at arbeidstakerne i økende grad blir syke og satt ut av arbeidslivet før oppnådd pensjonsalder.

Lovregulerte og avtalefestede pensjonsordninger er under sterkt press. Underreguleringen av folketrygden har tvunget fagbevegelsen til å reise krav om innskuddsbaserte pensjonsordninger for å kompensere dette. LO i Oslo krever at folketrygdens grunnbeløp reguleres opp til et anstendig nivå og tar avstand fra innføring av et offentlig tilleggspensjonssystem basert på individuelle forsikringsordninger hvor avkastningen er avhengig av børsspekulasjoner. Det offentlige pensjonsutvalgets foreløpige konklusjoner peker mot et dårligere og delvis privatisert pensjonssystem. Særlig vil kvinnene bli rammet av flere forslag fra pensjonsutvalget, blant annet ved at besteårsregelen fjernes. Dette må bekjempes.

I stedet for å bygge opp norsk næringsliv og infrastruktur blir oljefondet brukt til å investere i utenlandske selskaper som konkurrerer med norske bedrifter. I tillegg har det siste året Norges Banks katastrofale og uprofesjonelle disposisjoner av oljefondet ført til direkte spekulasjonstap på minst 160 milliarder kroner. Norges Bank må derfor fratras disponeringen av oljefondet. Dette bør for eks. heller overføres til Folketrygdfondet.

Årets 1.mai skal markere at fagbevegelsen tar ansvar for å føre kampen for velferdsstaten, arbeidstakernes rettigheter og motarbeide privatisering og deregulering. LO i Oslo vil på denne bakgrunn arbeide for en mobilisering av fagbevegelsen for å gjenopprette ordnede forhold i arbeidsmarkedet, gjeninnføre sosial boligbygging og offentlig eie, ansvar og drift av tjenester for fellesskapet. Forsvaret for arbeidstakernes tilkjempede rettigheter og kamp mot avregulering og liberalistisk ”modernisering” er to sider av samme sak. Fagbevegelsen må i langt større grad enn til nå sette dagsorden for samfunnsdebatten. Det betyr også at den eliten som har skaffet seg kontroll over massemedia må bekjempes.

Arbeidsledigheten.

Den registrerte arbeidsløsheten har nå passert 110.000. Like mange er tvunget til deltid og undersysselsetting. Undersysselsettingen gjør at statistikkene ikke viser den reelle situasjonen i arbeidsmarkedet. Særlig blir ungdom og innvandrere nå hardt rammet av arbeidsløsheten. Norges Banks pengepolitikk har nærmest rasert landets industri. Dette kan ikke aksepteres.

Hovedårsaken til denne situasjonen er Stortingets vedtak som endret instruksene til Norges Bank og overordnet det som kalles det "operative inflasjonsmålet" over hensynet til blant annet sysselsettingen. Dette har ført til en høy rente og norsk valuta som i dramatisk grad har svekket norsk industri. Det er dette og ikke det norske lønnsnivået som er årsaken til arbeidsledigheten. I stedet for å sette inn motkonjunkturtiltak har regjeringen i realiteten overlatt styringen av den økonomiske politikken til monetaristene i Norges Bank.

Pengepolitikken og de såkalte "stramme budsjettene" er et uttrykk for en tradisjonell høyreorientert politikk som erfaringsmessig fører til nedgangstider og arbeidsløshet. Den høye arbeidsløsheten i slutten av 80- og begynnelsen av 90-åra var resultatet av en slik politikk. Det er derfor et krav at Stortinget må endre instruksene til Norges Bank og sørge for at bruken av arbeidsledighet som et middel i den økonomiske politikken tar slutt. Etter at Norges Bank er fratatt disponeringen av oljefondet må dette aktivt brukes til investeringer i næringslivet og infrastruktur. Det vil være en politikk for full sysselsetting og sikring av velferdsstaten.

Energipolitikken

Gjennom politiske vedtak på 90-tallet ble energiloven endret slik at kraftverkene og forsyningsnettene kom i hendene på markedsaktørene. Det er ikke lenger et overordnet mål å sikre stabil og rimelig strømforsyning til landets innbyggere og næringsliv, men å sørge for størst mulig fortjeneste for eierne. Dette har ført til at de siste 10–15 årene faktisk talt ikke har vært foretatt investeringer i nyanlegg, modernisering av eksisterende kraftproduksjon eller linjenett. Dermed blir kraftproduksjonen for liten til å forsyne markedet. Likevel sørger dette markedet for at profitten til eierne blir maksimal ved å skru opp prisen til brukerne. I denne situasjonen opplever vi at Storting og Regjering setter profitten til eierne foran interessene til landets befolkning. I stedet for å revidere energiloven slik at den tjener landets innbyggere ved å sørge for sikker og rimelig strømforsyning, går regjeringen ufortrødent videre for å ivareta spekulantenes interesser ved å endre industrikonsesjonsloven for å tvinge kommuner som fortsatt er eiere av kraftselskaper til å selge til private, fortrinnsvis utenlandske eiere. For ytterligere å forverre situasjonen, fraskrive seg ansvar, og legge kraftforsyningen helt og fullt i spekulantenes hender, brukes konkurransetilsynet for å begrense Statskrafts eierandeler. Samtidig planlegges det å selge Statskraft til spekulanter.

Vi er nå vitne til et storting og en regjering som ikke handler i folkets interesser, men utelukkende ut fra ideologiske motiver for avregulering og privatisering.

Det samme skjer i Oslo Kommune. Kommunen har stykket opp og solgt store deler av det tidligere Oslo Lysverker og er i ferd med å miste kontrollen over strømforsyningen til byens innbyggere.

Den utviklingen vi har hatt i energisituasjonen de siste 10-15 årene må snus. Det offentlige må igjen ta ansvar for at landets befolkning igjen får en sikker og rimelig strømforsyning. Det kan bare gjøres ved å endre energiloven og sikre at det offentlige tar ansvar for produksjon, linjenett og nyinvesteringer.

Økonomi og lønn.

Tariffoppgjøret i 2000 og 2002, viste at LOs medlemmer ikke godtar hva som helst. Til tross for at det er det pengepolitiske regimet som er hovedårsaken til krisen i norsk næringsliv forsøker både myndigheter og massemedia å framstille det slik at det er lønnsnivået som er hovedårsaken. LOs samfunnspolitiske avdeling har påvist at pengepolitikken har påført

eksportindustrien en kostnadsbelastning tilsvarende 6 – 7 ukers ekstra ferie. Et inntektspolitisk samarbeid som baserer seg på at lønnstakerne alene skal ta ansvaret for regjeringens pengepolitikk er derfor ikke akseptabelt. Næringslivsledernes grådighet, kombinert med deres inkompetanse, og regjeringens stadige angrep på fagbevegelsen, viser at det i framtidige tariffoppgjør må stilles hardere krav på en rekke områder. Kampen for en virkelig lønnsutjamning mellom kvinner og menn må fortsette. Likelønn betyr at kvinnedominert arbeid skal verdsettes like høyt som mannsdominert arbeid. Samtidig som alle grupper må få øket reallønn må det sikres at alle utdanningsgrupper får en mer lik og rettferdig lønnsutvikling. Arbeidsgivernes spekulasjon i deltidsarbeid går særlig ut over ungdom og kvinner som ønsker heltid. Det må gjennomføres forbud mot deltidsstillinger i alle virksomheter der disse kan gjøres om til heltid og hvor det er ønske fra ansatte om heltid. Deltid skal være en mulighet og heltid en rettighet. Lavtlønnsgruppene både i offentlig og privat sektor må heves til et nivå med en lønn det er mulig å leve av. Gapet mellom lønn i offentlig og privat sektor må fjernes. Forberedelsene til neste års lønnsoppgjør og mulig storkonflikt må derfor være grundigere og mer målbevisst ikke bare når det gjelder lønn, men også politiske krav.

Fremmedfrykt og rasisme.

Ved kynisk å spille på fremmedfrykt og vold søker høyregrupperinger å skaffe seg tilslutning. Det er derfor viktig å erkjenne at fagbevegelsen har et spesielt ansvar i arbeidet for å ta initiativ mot fremmedfrykt og diskriminering. Det kreves også at både statlige og kommunale myndigheter arbeider mer målbevisst med forebyggende arbeid, spesielt blant ungdom.

Kapitalens globalisering truer velferden.

Utviklingen i internasjonal handel og økonomi går raskt i retning av en fullstendig globalisering. Dette virker sterkt inn på innretningen av de nasjonale økonomier hvor retningslinjer og regelverk blir tilpasset de overnasjonale selskapenes interesser. En rekke internasjonale organisasjoner og avtaler er i ferd med å fastlegge, på finanskapitalens premisser, ikke bare verdens handel, men de enkelte landenes økonomi og politiske innretning. På denne måten er landene i ferd med å komme inn i en endeløs konkurranse om investeringer fra den internasjonale finanskapital. EU-direktiver som bestemmer konkurranse og begrenser offentlige organers muligheter til selv å bestemme sin politikk, blir gjennomført. Dette undergraver de enkelte lands handlefrihet til å føre en selvstendig økonomisk politikk og dermed opprettholdelse av velferdsordninger og faglige rettigheter. Det er nå i ferd med å skapes motkrefter mot denne utviklingen. Bevegelser som vil innføre begrensninger på kapitalens handlefrihet og motarbeide den internasjonale finanskapitalens nærmest ubegrensede handlefrihet, må støttes. En ny søknad om EU-medlemskap er ikke veien å gå. Tvert i mot må et alternativ til EØS-avtalen settes på dagsorden.

Regjeringen må slutte hemmeligholdet av Norges forhandlingsposisjoner i WTO (Verdens Handelsorganisasjon) og GATS (Generalavtalen om handel og tjenester). Avsløringen av Norges offensive krav overfor utviklingsland viser at Norge står på feil side i disse forhandlingene.

Utviklingslandenes gjeld til de vestlige landene, og de internasjonale kredittinstitusjonene, holder disse landene i et økonomisk jerngrep. Dette hindrer ikke bare utvikling og velstandsøkning, men pålegger brutale nedskjæringer i velferdsbudsjettene. For å gi disse landene mulighet til selv å velge sin vei framover må denne gjelda slettes.

Nei til verdenshegemoni, militærmakt, krig og okkupasjon.

USA har som verdens eneste supermakt en global dominans både økonomisk og militært. Dette er stor fare for den nasjonale sjølstendigheten til de land som ikke vil underordne seg.

(- Innenfor denne parentes legges inn et avsnitt om krigen i Irak i samsvar med intensjonene i tidligere vedtak i LO i Oslo. Det vises til forslag til vedtak under avsnittet "Fullmakter" .)

Samtidig støtter USA Israels okkupasjon av store deler av nabolandenes landområder, og brutale undertrykking av det palestinske folket, i strid med FN-resolusjoner. Det er USAs støtte til Israel som muliggjør det blodbadet som pågår. USAs tilsidesettelse av FN, utpeking av fiendeland, åpne krigstrusler, økonomiske blokader, trusler og innblanding i andre lands indre anliggender, må motarbeides.

Vi tar avstand fra den norske regjeringens servile holdning i forhold til USA, deltakelsen i krigen i Afghanistan og den manglende klare fordømmelse av krigen mot Irak og den israelske okkupasjonsmaktens blodige framferd. Vi krever at Norge i stedet må legge om sin utenrikspolitikk i en mer selvstendig retning og arbeide internasjonalt mot USAs, Storbritannias og Israels maktmisbruk.

Den politiske situasjonen.

Store deler av landets befolkning er frustrert og forvirret over den politiske utviklingen og følgene av dereguleringen av samfunnet og arbeidslivet. Stortingsvalget i 2001 ga grunnlag for en høyredominert regjering med støtte fra Fremskrittspartiet. Denne regjeringen setter nå ut i livet en politikk som går ut over store deler av befolkningen. Store skattelettelser for de rikeste blir kombinert med nedskjæringer i viktige velferdsordninger. Høyres og Fremskrittspartiets ideologiske mål om et avregulert og markedsstyrt samfunn virkeliggjøres dag for dag. Forskjellen mellom rike og fattige gjøres stadig større. Høyrekreftene er på offensiven og har den politiske makten etter stortingsvalget. Dette er en alvorlig trussel for velferdsstaten.

Alternativet er at de politiske venstrekreftene samler seg og viser handlekraft i forhold til å stake ut en kurs som klart viser forskjellene på de politiske høyrekreftene og venstresida i norsk politikk. Fra fagbevegelsen er det derfor et krav at de politiske partiene på venstresida i praksis viser at fellesskapsløsninger tjener folk på en helt annen og bedre måte enn å legge til rette for individuelle svar på utfordringene. Trygghet for arbeid, inntekt, pensjoner og en samfunnsutvikling i en annen retning enn det vi nå ser, er det som nå kreves. I første omgang betyr dette at kommunevalget i høst blir et viktig etappe fram mot stortingsvalget i 2005. LO i Oslo har derfor tatt initiativ for å samle partiene til venstre om sentrale saker som er viktige for fagbevegelsen og innbyggerne i Oslo. For å virkeliggjøre disse målene må det nåværende høyredominerte byrådet i Oslo, som støttes av Fremskrittspartiet, fratras flertallet i Oslo bystyre. LO i Oslo vil derfor engasjere seg i valgkampen for å virkeliggjøre dette.

Paroler

På bakgrunn av ovenstående er vedtatt følgende hovedparole som også skal være den parolen som skal settes på Youngstorgets balustrade:

NY POLITIKK FOR VELFERD – MOT PRIVATISERING ! FJERN BYRÅDET !

I tillegg følgende paroler:

Ja til rettferdig fordeling ! Nei til rå og globalisert kapitalisme !

Forsvar velferdsstaten – Kamp mot nedbygging og privatisering !

110.000 arbeidsledige . Vi krever arbeid ikke trygd !

Ja til offentlig pensjon – Nei til børspensjon !

Avvis USAs hegemoni, krig og okkupasjon !

Stans Israels brutale okkupasjon og terror!

Flere boliger - Innfør sosial boligbygging !

Arbeidslivet brutaliseres – Styrk arbeidsmiljøloven !

Nei til Clemets friskoler – Ja til enhetsskolen !

Likelønn – ikke lønn etter kjønn !

Anstendig lønn ! Ikke ensidig moderasjon !

Nei til EU ! Ingen ny søknad !

Stopp utflytting og nedlegging av arbeidsplasser !

Strømforsyning: Offentlig eie og drift !

Hovedtaler: Leder for LO i Oslo

Taler ved: Representanter for Oslo AP, SV og RV

Internasjonal appell: Kvinneordinator i PGFTU (Palestisk LO) Abla Masrouji.

Fullmakter

I samsvar med tidligere praksis gir representantskapet styret fullmakt til å invitere appellanter, vedta nye eller endrede paroler ut fra de aktuelle forhold, samt sørge for de praktiske arrangementer, kunstneriske innslag, annonser, løpesedler med videre. Styret har også fullmakt til å redigere inn i det politiske grunnlaget et avsnitt om situasjonen i Irak i samsvar med intensjonene i tidligere vedtak.

Styret/arbeidsutvalget har også i samsvar med tidligere praksis fullmakt til å invitere organisasjoner og politiske partier til å delta i arrangementet.